

Vlaams
Parlement

ingediend op **544** (2015-2016) – Nr. 14
10 december 2015 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Jan Bertels en Lieve Maes

over het ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de begroting 2016

Hoofdstuk 1. Algemeen

Hoofdstuk 2. Kancelarij en Bestuur, Afdeling 4. Fonds Departement
Kancelarij en Bestuur

Hoofdstuk 10. Financiën en Begroting

Hoofdstuk 11. Inwerkingtreding

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Jan Hofkens.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Grete Remen, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

- 544** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen
– Nr. 7: In eerste lezing door de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn aangenomen artikelen
– Nr. 8 t.e.m. 11: Amendementen
– Nr. 12: In eerste lezing door de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en
Begroting aangenomen artikelen
– Nr. 13: Amendement

INHOUD

1. Bevoegdheid Algemeen Regeringsbeleid van minister-president Geert Bourgeois.....	4
2. Bevoegdheid Financiën en Begroting van minister Annemie Turtelboom	4
2.1. Toelichting door minister Annemie Turtelboom.....	4
2.2. Bespreking	12
2.3. Stemming	15
3. Tweede lezing van de in eerste lezing aangenomen artikelen.....	15
4. Eindstemming.....	19

De Commissie besprak het aan haar toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 (ook programmadecreet genoemd) op haar vergaderingen van 10, 17 en 24 november en 1 en 9 december 2015 samen met de ontwerpen van middelenbegroting en algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2016 en de hieraan verbonden beleidsbrieven van minister-president Geert Bourgeois en minister Annemie Turtelboom.

Op 10 december werd een tweede lezing georganiseerd, conform artikel 75 van het Reglement.

1. Bevoegheid Algemeen Regeringsbeleid van minister-president Geert Bourgeois

Tot de bevoegheid van de minister-president behoort hoofdstuk 2, afdeling 4, Fonds Departement Kanselarij en Bestuur (artikelen 6 tot 10)

Minister-president *Geert Bourgeois* zegt dat met de artikelen 6 tot en met 10 de drie bestaande kleine begrotingsfondsen worden opgeheven en samengevoegd tot één nieuw overkoepelend begrotingsfonds, het Fonds Departement Kanselarij en Bestuur.

Er worden hierbij geen opmerkingen gemaakt

2. Bevoegdheid Financiën en Begroting van minister Annemie Turtelboom

Tot de bevoegheid van minister Annemie Turtelboom behoort hoofdstuk 10, Financiën en Begroting (artikelen 79 tot 98 en de bepalingen van hoofdstuk 11, inwerkingtreding (artikel 99) die betrekking hebben op de bepalingen van hoofdstuk 10.

2.1. Toelichting door minister Annemie Turtelboom

Minister *Annemie Turtelboom* licht de belangrijkste gedeelten van de tot haar bevoegdheid behorende bepalingen van het programmadecreet toe.

Ze begint met de geïntegreerde woonbonus. Door de zesde staatshervorming is Vlaanderen bevoegd geworden voor het langetermijnsparen dat betrekking heeft op de woning die nadien de eigen woning van de betrokkene wordt. Het langetermijnsparen dat niet de eigen woning betreft, is federale bevoegdheid gebleven. De minister stelt de fiscale bevoegdheden die Vlaanderen heeft gekregen, volledig te willen benutten. Het leek haar dus logisch te werken aan een geïntegreerde woonbonus, waarbij er nog één fiscaal voordeel is voor de eigen woning, of dat nu de eerste woning is of een tweede woning die werd aangekocht. Daarmee wordt een oplossing gegeven voor vier nieuwe situaties of problemen die er zijn gekomen na de zesde staatshervorming: het verlies van de woonbonus na een pandwissel, de ongelijke behandeling naargelang men blijft wonen in die eerste woning of naar de tweede woning verhuist, een groter voordeel voor de tweede woning dan voor de eerste woning en de rechtszekerheid voor het zorgwonen. Zo was het bijvoorbeeld onduidelijk of de woonvertrekken die in het kader van zorgwonen dienen voor hulpbehoevende kinderen of bejaarden, wel in aanmerking zouden komen voor zorgwonen. De minister vond het onaanvaardbaar dat dit niet zo zou zijn.

Door de zesde staatshervorming is er een opsplitsing gekomen van de woonfiscaliteit in de eigen en de niet-eigen woningen. Daarvoor was de federale overheid bevoegd voor de woonbonus, ongeacht of het een eigen of een niet-

eigen woning betrof, en was de federale overheid bevoegd voor het langetermijnsparen, ongeacht of het een eigen of een niet-eigen woning betrof. Na de zesde staatshervorming blijft de federale overheid enkel bevoegd voor de woonbonus als het over niet-eigen woningen gaat, en dat is uitdovend. Voor het langetermijnsparen blijft ze enkel bevoegd als het gaat over de niet-eigen woningen. Dat is echter wel het overgrote deel van dat langetermijnsparen. Dat zijn mensen die een tweede huis of appartement kopen om het te verhuren. Een klein gedeelte betreft langetermijnsparen voor de eigen woning. Dat zijn dus mensen die een tweede woning kopen, waar ze zich dan ook domiciliëren. Het gewest is bevoegd voor de woonbonus voor de eigen woning.

De federale woonbonus voor de niet-eigen woning dooft uit. Enkel het langetermijnsparen blijft federaal bestaan. De andere regimes, zoals de woonbonus, doven uit. Artikel 539 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen stelt dat de federale woonbonus voor niet-eigen woningen enkel blijft gelden indien het een eigen woning was voor 2014, die voor 2016 een niet-eigen woning is geworden. Voor de andere categorieën is er geen federale woonbonus meer nodig.

Dat heeft geleid tot een aantal problemen, aldus de minister, waarvoor ze hiermee een heel terechte oplossing geeft. Door de zesde staatshervorming was een verlies van de woonbonus na een pandwissel mogelijk. Zo'n pandwissel gebeurt regelmatig, waarbij mensen bijvoorbeeld om dichterbij het werk te wonen de eerste woning verkopen, de oorspronkelijke hypothecaire lening blijft lopen, maar het onderpand voor die lening wisselt. Doorgaans wordt die nieuwe woning dat onderpand.

De minister verwijst naar het arrest-De Jaegher dat zegt dat de woonbonus blijft doorlopen na de pandwissel, maar verbonden blijft aan de eerste woning aangezien de wet niet vereist dat de belastingplichtige eigenaar moet worden. De minister verwijst vervolgens naar de circulaire van de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën die nog altijd het arrest-De Jaegher toepast maar die zegt dat de woning waarvoor de hypothecaire lening werd aangegaan, inmiddels een niet-eigen woning, ook de woonbonus verliest. Dat noemt de minister een compleet pervers effect, want mensen doen het om dichterbij hun werk te wonen maar willen wel gebruik blijven maken van de eerste woning.

Er werd ook een ongelijke behandeling vastgesteld naargelang men blijft wonen in de eerste woning of men verhuist naar de tweede. De minister geeft een voorbeeld. Men bouwt een eerste woning en start een gezin. Enkele jaren later koopt men een tweede woning, een appartement in een universiteitsstad als investering, en men verhuurt die voorlopig. Een tweede voorbeeld. Een alleenstaande koopt een eerste klein appartement, ontmoet later iemand en ze kopen samen een nieuwe gezinswoning. Wat zegt de FOD Financiën? Door de verhuis naar de tweede woning wordt de eerste woning een niet-eigen woning. De toepassing van artikel 539 betekent een verlies van de woonbonus op de eerste woning, voor burgers die gekocht hadden voor 2014 voor de eerste woning en verhuizen naar de tweede woning na 2016. Er was dus gedurende een jaar een redelijk vervelende situatie dat men vanwege het moment dat men iets koopt en verkoopt om legitieme redenen, niet zou worden uitgesloten. Dat was ook zo voor burgers die vanaf 2014 een eerste woning kochten en in de toekomst naar een tweede woning zouden verhuizen maar een paar maanden tijd nodig hebben om die woning te verkopen. Nu zegt men dat voor wie blijft wonen in zijn eerste woning er fiscaal niets verandert. Maar die twee situaties moest men volgens de minister echt wel oplossen omdat het onbedoelde effecten zijn van de staatshervorming.

Vervolgens was er een hoger voordeel voor de tweede woning dan voor de eerste woning. Het fiscaal voordeel voor de enige woning was bijvoorbeeld na tien jaar

608 euro. Het fiscaal voordeel voor de tweede woning kon in bepaalde gevallen 684 euro zijn, of een verschil van 76 euro, omdat de intrestaftrek enkel bruikbaar is indien er een belastbaar kadastraal inkomen (ki) is. Dit is de meest maximale situatie. Het is niet logisch dat de tweede woning een hogere fiscale aftrek heeft.

Een laatste knelpunt dat ontstaan was: een zorgwoning is volgens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening een ondergeschikte wooneenheid om zorg te verstrekken aan een bejaarde of een hulpbehoevende. Als die te beschouwen is als een deel van het gezin, dan komt de ondergeschikte wooneenheid in aanmerking voor een fiscaal voordeel van de eigen woning. Anders komt de ondergeschikte wooneenheid eventueel niet in aanmerking voor een fiscaal voordeel. Daar was een grote onduidelijkheid over. Nu voert de minister het wettelijk vermoeden in dat de bejaarde of de hulpbehoevende geacht wordt deel uit te maken van het gezin. Men gaat ervan uit dat dit kan worden opgelost.

De minister komt tot de oplossing van deze vier problemen. Voor het verlies van de woning na pandwissel, voert men het wettelijk vermoeden in dat de hypothecaire akte geacht wordt betrekking te hebben op de eigen woning zodat burgers na een pandwissel hun woonbonus niet meer verliezen. De logica zelf, volgens de minister. Dit ontwerp van decreet zorgt ervoor dat dit kan worden opgelost. In het andere geval zouden bepaalde mensen uit de boot zijn gevallen.

De fiscale situatie voor de zesde staatshervorming was dat men voor één woning van de basiskorf van de woonbonus kon genieten, zonder korfverhoging, en voor de andere woning kwam men automatisch bij het langetermijnsparen terecht. Door één basiskorf te maken, wat men doet in dit programmadecreet, herstelt men deze situatie en zorgt men ervoor dat de basiskorf eigen woning en eerste niet-eigen woning in dezelfde basiskorf komen te zitten. Door een basiskorf te maken wordt dus geredigeerd aan de ongelijke behandeling naargelang men blijft wonen in zijn eerste woning of gaat wonen in zijn tweede woning.

Vroeger was er het verschil dat het langetermijnsparen een hoger voordeel kon geven dan de woonbonus. Nu komt er de geïntegreerde woonbonus met een extra korf van 760 euro voor de enige woning en een basiskorf van 1520 euro die er altijd is. Beide hebben betrekking op de eigen woning. Het deeltje dat van de federale overheid overkomt, wordt geïntegreerd in de ene geïntegreerde woonbonus. Dat is een harmonisering. Dat hoort ook zo wanneer men fiscale bevoegdheden krijgt, aldus de minister.

Men gaat naar één fiscaal voordeel voor de eigen woning. De eerste vereiste zal voortaan enkel gelden voor de korfverhoging. De intrestvermindering verdwijnt voor de nieuwe contracten. Het voordeel voor de enige woning is de eerste tien jaar altijd hoger. In de jaren nadien kan het voor de tweede woning nooit hoger zijn dan voor de eerste woning, wat door de aanpassing van de woonbonus in Vlaanderen en het feit dat men nog voor een deeltje federale wetgeving had, anders wel had gekund. Men vereenvoudigt zodat er nog maar één fiscaal voordeel is voor de eigen woning. In plaats van een verschil te maken tussen woonbonus en langetermijnsparen, is er één bepaald fiscaal voordeel als het de eigen woning is.

Tot slot is er een oplossing voor de rechtszekerheid voor zorgwonen. De onduidelijkheden worden weggewerkt. Een ondergeschikte wooneenheid komt altijd in aanmerking voor een fiscaal voordeel voor de eigen woning. Daardoor sluit men uit dat iemand voor zorgwonen niet in aanmerking zou komen.

Een tweede luik behelst een aantal financiële bepalingen, zoals de hervorming van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitga-

ven (FFEU), de gezondheidsindex, de opheffing van de emissierechten en het Vlaams Toekomstfonds.

Minister Turtelboom geeft aan dat in het programmadecreet, onder de toepassing van de afgevlakte gezondheidsindex, een generieke bepaling is opgenomen voor de indexatie van subsidies, forfaits en tegemoetkomingen, omdat in de opgelijste wetten of decreten of hun uitvoeringsbesluiten en in akkoorden of overeenkomsten vaak bepaald wordt dat subsidies, forfaits en andere tegemoetkomingen worden aangepast overeenkomstig de gezondheidsindex of andere indexmechanismen. De Vlaamse Regering was altijd de mening toegedaan dat de federale indexsprong ook van toepassing was en is voor Vlaamse subsidies, forfaits en tegemoetkomingen. Bij de aanpassing van de uitgaven- en de middelenbegroting werd die indexsprong dan ook verrekend naar alle Vlaamse uitgaven. Er is evenwel gebleken dat bepaalde federale bevoegde diensten de regelgeving rond de indexsprong anders interpreteerden. De regering wil nu de duidelijkheid creëren dat de bestaande toepassing van toepassing is op alle delen, zoals het altijd geïnterpreteerd werd door de Vlaamse Regering.

De minister noemt de afschaffing van het FFEU een stap in de richting van meer efficiëntie. De verantwoordelijkheid van de investeringen en de rapportering daarover kan immers geïntegreerd worden in de reguliere processen van entiteiten die de projecten opvolgen. In de toekomst zal de Vlaamse Regering de vastleggingskredieten die op het einde van het begrotingsjaar beschikbaar zijn en beperkt tot de som van de niet-gebruikte vereffeningskredieten, kunnen verdelen over de programma's heen naar de provisie en investeringsmiddelen. Gelet op de jaarlijkse begrotings- en uitgavencyclus, kan de integratie van het FFEU in de reguliere werking het best bij de start van een nieuw begrotingsjaar worden opgenomen.

Minister Turtelboom geeft aan dat de opheffing van de Dienst met Afzonderlijk Beheer (DAB) Veiling Emissierechten onderzocht is. De middelen die in het verleden door de emissierechten zijn binnengekomen, werden doorgestort naar het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE). In de toekomst zullen er geen nieuwe verrichtingen meer zijn op die DAB. Vanuit het Vlaams Toekomstfonds gebeurden maar een beperkt aantal verrichtingen meer. In het kader van het verbeteren van de efficiëntie werd voorgesteld om het Vlaams Toekomstfonds op te heffen.

Met betrekking tot de erfbelasting verwijst de minister naar het principe dat erfgenamen en algemene legatarissen ook gehouden zijn tot erfbelasting verschuldigd door bijzondere legatarissen en legatarissen onder algemene titel. Dat principe geldt evenwel niet voor verkrijgingen ingevolge beding ten behoeve van een derde, zoals bij een levensverzekering, ingevolge een arrest Grondwettelijk Hof van 20 oktober 2011. De minister wijst erop dat er nu ook een tweede uitzondering is voor niet-geregistreerde schenkingen binnen de drie jaar vóór het overlijden. Het Grondwettelijk Hof heeft immers geoordeeld dat er sprake is van een discriminatie onder de erfgenamen en de algemene legatarissen. De Vlaamse Regering komt hiermee tegemoet aan een uitspraak van het Grondwettelijk Hof.

De minister geeft mee dat er met betrekking tot de schenkbelasting een legistische correctie is gebeurd. De bijkomende verlaging voor energiezuinige renovaties en kwaliteitsvolle verhuringen geldt voor schenkingen verricht vanaf 1 juli 2015, om discussies te vermijden over wat er gebeurt tussen 1 januari en 30 juni.

Wat de onroerende voorheffing betreft, verwijst de minister naar de stopzetting van de compensatie die de gemeenten en provincies genieten voor de gederfde opcentiemen op de onroerende voorheffing ingevolge de vrijstelling van materieel

en outillage, waarover eerder al uitgebreid gedebatteerd is. Er is een overgangsmaatregel voor die gemeenten waar het verlies door de stopzetting van de compensatie groter zou zijn dan de groeivoet van het Gemeentefonds.

Een volgend punt betreft de kilometerheffing. De Vlaamse Regering zorgt ervoor dat vrijstellingen kunnen worden aangevraagd vanaf 1 januari 2016, zodat een toestroom van aanvragen op 1 april wordt vermeden. Aansluitend op een recent voorstel van decreet werd beslist om op 1 november de verkoop van jaarvignetten stop te zetten. Er kan slechts verlengd worden tot en met 31 maart. Voor de jaarvignetten die werden verkocht in de periode tussen 1 april 2015 en 1 november 2015, is er voorzien in een terugbetaling op aanvraag, waarbij men de periode kan aanvragen vanaf 1 januari 2016 tot 1 mei 2016. Daaraan is er geen administratieve kost verbonden. Er zijn dus een aantal overgangsbepalingen om de kilometerheffing goed te laten verlopen.

Waarom is er een vergroening van de verkeersfiscaliteit? Er zijn drie redenen: de volksgezondheid, de luchtkwaliteit en het klimaat. De maatregelen gaan verder dan ooit. In 2012 was er een vergroening van de belasting op de inverkeerstelling (BIV) bij de aankoop van een wagen, nu wordt ook de jaarlijkse verkeersfiscaliteit vergroend. Er is een grotere component voor de BIV en voor de eerste keer een vergroening van de jaarlijkse verkeersbelasting. Tot nu toe was die alleen gebaseerd op de fiscale pk, nu wordt er een component CO₂ aan toegevoegd en een component fijn stof.

Ook de problematiek van de euro 6-norm wordt aangepakt. Op het moment dat de wet werd goedgekeurd, in 2012, waren er nog geen euro 6-voertuigen op de markt. Men had dus een formule gemaakt, gebaseerd op een hypothetisch euro 6-voertuig. Nadien bleek dat de BIV voor de euro 6-dieselloze voertuigen door die formule drastisch lager was. Aan die problematiek wordt nu verholpen. Dat betekent dat de BIV voor die voertuigen drastisch stijgt. Waarom? Omdat die abnormaal was gedaald ten opzichte van de andere voertuigen. Dat wordt nu rechtgetrokken.

De Vlaamse overheid wil de mensen sensibiliseren. Er verandert niets voor wie een voertuig bezit. Maar wanneer men een voertuig wil aankopen, wil de Vlaamse overheid sturen, zowel wat de BIV als de jaarlijkse verkeersbelasting betreft. Beide moeten ook samen worden bekeken.

Er wordt gewerkt via de euronorm omdat er vervuilende emissies zijn met nefaste effecten. Ten eerste is er particulate matter (PM), het fijn stof. Fijn stof is slecht voor de volksgezondheid, draagt bij aan hart- en vaatziekten en belemmert de ontwikkeling van de longen bij jonge kinderen. Ten tweede is er NO_x, stikstofoxiden, slecht voor luchtwegen en nefast voor mensen en plantengroei. In een reactie met water leidt NO_x tot een verzuring van het milieu, de zure regen. In een reactie met zuurstof leiden ze tot ozonsmog. Ze zijn ook een trigger voor fijn stof. Ten derde is er het koolwaterstof, een brede groep van moleculen tussen koolstof en waterstof, gaande van methaan tot decaan. Sommige zijn kankerverwekkend, andere zijn niet kankerverwekkend, maar wel giftig. Andere generen broeikasgassen, wat ook slecht is. Tot slot is er CO, koolstofmonoxide, giftig gas voor de mens, dat in grote hoeveelheden tot koolstofmonoxidevergiftiging leidt.

De minister geeft een voorbeeld in verband met de NO₂-concentraties in Vlaanderen, die de voorloper zijn van fijn stof, aan de hand van kaarten van Vlaanderen, Gent, Antwerpen en Brussel. De kaart van heel Europa toont duidelijk dat heel Vlaanderen rood kleurt, in tegenstelling tot andere Europese landen, waar er slechts delen rood kleuren, bijvoorbeeld een stuk in het noorden van Italië of rond de hoofdsteden. Die hoge concentraties bevinden zich langs

belangrijke wegen en in stedelijke agglomeraties, waar de bevolkingsdichtheid net het grootst is. De donkerrode kleur duidt aan waar de concentraties meer dan 51 bedragen en waar de limietwaarden in het gedrang komen.

Op 25 juli 2015 gaf de Europese Commissie een laatste waarschuwing aan België wegens een vermeende overschrijding van de limietwaarden. Sinds 2005 ligt de EU-norm op PM10, fijn stof met een diameter van minder dan 10 micron.

Minister Turtelboom gaat over op het klimaatargument. CO₂ is het belangrijkste broeikasgas. Volgens de EU-richtlijn 2021 moet de gemiddelde uitstoot van een nieuwe wagen 95 gram CO₂ per kilometer zijn. Het huidige Belgische gemiddelde ligt op 121 à 122 gram. Er moet dus nog een weg worden afgelegd.

Wat de emissies van CO₂ op wegverkeer betreft, heeft energie een aandeel van een heel klein aandeel, landbouw een aandeel van 17 procent, gebouwen 32 procent en transport 33 procent. Het grootste deel komt dus van transport. Het is van belang om daarop in te zetten.

Minister Turtelboom wil ook werken aan de scheepvaart. Dat zit namelijk niet vervat in deze hervorming. De hervorming omvat enkel de niet-leasingwagens en de niet-leasingpersonenwagens. Ze is er zich van bewust dat er nog heel wat werk moet worden verricht, ook op andere vlakken, zoals schepen en andere vervoersmiddelen die niet in deze hervorming vervat zijn.

Hoe ziet de vergroening eruit? Die wordt verdeeld over de BIV en de jaarlijkse verkeersbelasting (VKB). In de formule wordt de CO₂-norm bijgesteld van 250 naar 246 gram. Daardoor komt twee derde van de inspanning op vervuilende emissie en één derde op klimaat. Er wordt een vrijstelling gegeven op plug-in hybride en compressed natural gas (cng) tot en met 2020.

De vrijstelling is beperkt in de tijd omdat het transitietechnologieën zijn, verduidelijkt minister Turtelboom. Cng blijft een fossiele brandstof, maar zo'n wagen stoot 90 procent minder fijn stof uit dan een dieselwagen. De prijs van een cng-wagen ligt veel meer binnen het bereik van een gezinsbudget dan die van een elektrische wagen of een waterstofwagen. Dat laatste is de facto nog niet mogelijk in Vlaanderen, want het eerste tankstation gaat open halfweg 2016.

De minister beseft heel goed dat het niet de droomtechnologieën van de toekomst zijn. Daarom worden BIV en VKB beperkt in de tijd op nul gezet. Op een bepaald moment moet er wel worden betaald, want de droom is om te gaan naar zero emissie.

Er is geen penaliserende voor mensen die al een wagen hebben. Dat wil de minister niet, want zij hebben met de beste bedoelingen volgens een bestaand contract een wagen gekocht. De groene VKB is er enkel voor nieuwe inschrijving, zowel eerste- als tweedehands. Tegen eind 2019 zal 60 procent niet-leasing onder de groene VKB vallen. De impact zal op vier jaar tijd dus toch groot zijn.

De tabel geeft de budgettaire massa van de vergroende VKB. Het budgettaire effect van de vergroening op de begroting blijft het eerste jaar beperkt, omdat het enkel gaat over het percentage van wagens dat nieuw wordt gekocht. In 2016 valt ongeveer 15 procent van de wagens onder de vergroende belasting. Dat gaat naar 30 procent, 45 procent en 65 procent. Eind 2020 wordt het 75 procent. Dat zijn uiteraard prognoses op basis van historische reeksen, benadrukt minister Turtelboom. Als mensen sneller een wagen kopen, kan het sneller gaan. Of trager, als ze trager een wagen kopen.

Het is enkel van toepassing op niet-leasing, net zoals de hervorming in 2012. De minister vindt dat zelf bijzonder jammer. Ze heeft nu een positieve brief gekregen van Waals minister-president Magnette. Het dossier is al sinds 2001 een bevoegdheid van de gewesten. Enkele maanden geleden in maart 2015, in juni 2015 bij een informeel overleg en in juli 2015 bij een overleg tussen de kabinetten bleek telkens dat het dossier nog geblokkeerd is. Minister Turtelboom hoopt uiteraard op een doorbraak.

Belangrijk is dat de uitstoot van CO₂ en fijn stof voor leasingwagens altijd lager ligt dan voor niet-leasing. Na drie of vier jaar worden die wagens vervangen.

De fiscale sokkel blijft behouden. Er komt een groter stuk ecobonus/ecomalus. Daarbij komt het opdecim van de gemeenten. Gemeenten met een wagenpark dat zich onvoldoende vergroent, zullen daardoor meer middelen hebben om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Minister Turtelboom geeft enkele voorbeelden met merken, zeer atypisch, maar bevattelijker. Voor een kleine stadswagen zoals een Peugeot 208 stijgen de huidige en de toekomstige BIV. Het gaat om de euronorm-6, die een anomalie inhield, met een abnormale verlaging. Voor een dieselwagen gaat de VKB van 243 euro naar 256 euro. Voor een benzinewagen is het globale effect van BIV en VKB opgeteld voor het eerste jaar een daling.

Dat is de filosofie van de hervorming: wie een zuinige, propere wagen koopt, zal minder betalen. Wie een vervuilende wagen koopt, zal meer betalen. De voorbije weken werd gezegd dat het een verhoging is van de belastingen, stelt minister Turtelboom. Het is op individueel niveau een verhoging als iemand voor diesel en vervuilend gaat. Maar als die naar proper gaat, is het zelfs een belastingverlaging.

Voor een tweedehandse Peugeot 208 geldt dezelfde berekening. Voor euro 6 was de BIV 51 euro. Voor euro 5 was de BIV 372 euro. Door de hervorming van 2012 was er dus een abnormale verlaging: bij de overgang van euro 5 naar euro 6 werden die voertuigen qua BIV stukken goedkoper. Dat was absoluut een onbedoeld effect van die hervorming van 2012, aldus de minister. Dat is echter met de beste bedoelingen gebeurd, omdat eigenlijk men niet anders kon. De toekomstige BIV wordt 485 euro, dus ongeveer 110 euro erbij. Qua verkeersbelasting zal er in de toekomst een stijging zijn voor dieselveertuigen. Het is de kwaal van Vlaanderen dat het te veel dieselwagens heeft. Bij voertuigen op zuinige benzine zal er na een jaar al een belastingverlaging zijn, met 18 euro. Vervuilen wordt dus bestraft, proper rijden beloond.

Bij gezinswagens zoals de Ford Mondeo zie je opnieuw hetzelfde, stelt de minister. Voor benzine is er een lichte verlaging, voor diesel een stijging. Hetzelfde geldt voor een tweedehands model: een kleine verlaging als men voor zuinige benzine gaat, een stijging als er sprake is van vervuilende diesel. Dat is telkens de filosofie daarachter.

De minister gaat vervolgens in op de adviezen van de Inspectie van Financiën en van adviesraden zoals de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad). Ten eerste is er de beperking op niet-leasing. De minister stelt dat ooit verkeerdelijk in de krant werd gemeld dat het gaat om bedrijfswagens, maar het gaat niet om bedrijfswagens. Ze wijst erop dat 75 procent van de bedrijfswagens ook wordt aangekocht, dus niet wordt geleased en dus onder haar hervorming valt. Leasing is maar 10 procent van het totale wagenpark. Twee derde van de bedrijfswagens valt onder niet-leasing, een derde onder leasing. Bij leasing zou men met de huidige groene BIV minder betalen dan nu, maar door de

vijfde staatshervorming van 2000 is er een samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten nodig. De minister stelt heel veel initiatieven te nemen om een gelijke taxatie na te streven, maar de knoop is volgens haar dat Wallonië, omdat de leasingmaatschappijen vooral in Brussel gedomicilieerd zijn, en geen enkele in Wallonië, jaarlijks 15 à 20 miljoen euro ontvangsten zou mislopen. Wallonië tekent dus geen samenwerkingsakkoord zolang er geen oplossing komt voor die 15 à 20 miljoen euro. Ter zake zit men dus al jaren vast, maar ze hoopt dat op een bepaald moment het verstand zegeviert en dat men tot een samenwerkingsakkoord kan komen. Dit is immers veeleer blokkeringsfederalisme dan samenwerkingsfederalisme. Zeker als het om groene thema's gaat, kan men dat alleen maar doodjammer vinden.

Een tweede opmerking is dat er een grotere focus is op vervuilende emissies, op ontdieseling, dan op het klimaat. Ook stelt men de vraag wat de coherentie is tussen BIV en VKB. De minister antwoordt op de beide te sturen, maar iets meer op vervuilende emissies te sturen, omdat luchtkwaliteit een groot probleem is in het verstedelijkte Vlaanderen. Als men ze samen leest, zijn BIV en VKB coherent. Een taxatie in functie van het brandstoftype in plaats van in functie van de euronorm en CO₂ zou ongewenste milieu-effecten hebben. Een sturing volgens CO₂ en euronorm zorgt voor de beste internalisering van de externe kosten, volgens het principe dat de vervuiler betaalt.

Ten derde is er doelmatigheid van de vrijstellingen. De vrijstellingen worden gegeven aan cng en aan de plug-in hybrides. Dat zijn overgangstechnologieën, dus dat is een vrijstelling die uitdooft. Dat is belangrijk voor de minister: dat blijven overgangstechnologieën, maar ze zet erop in omdat het betaalbare overgangstechnologieën zijn voor een gezinsbudget. Cng geeft 95 procent minder fijn stof dan een dieselwagen, maar finaal blijft het een fossiele brandstof, en wil ze eigenlijk dat de cng-tankstations op termijn tot waterstoftankstations worden omgevormd, die volledig zero emissie zijn. Ze weet dat dit ook in de businessmodellen van de cng-tankstations zit.

Qua clean power wil de minister gaan naar een marktaandeel van 3 procent alternatieve brandstoffen met milieuvoordeel en een energiemix. Lpg heeft een duidelijke milieuwinst op het vlak van stikstofdioxide, zwavel en fijn stof ten opzichte van benzine. Cng heeft een betere milieuwinst op het vlak van stikstofdioxide, zwavel en fijn stof ten opzichte van benzine, en geeft bovendien ook een lagere CO₂-uitstoot. Natuurlijk kan men vragen wat eigenlijk het probleem is als men een heel vervuilende wagen heeft, maar slechts 500 kilometer per jaar aflegt. Dan is men milieutechnisch eigenlijk heel proper. Dan moet echter worden gegaan naar de slimme kilometerheffing voor de personenwagens, zo stelt de minister. In april 2016 wordt daarmee gestart voor vrachtwagens. Ze zou dat graag uitbreiden, maar in het Waalse regeerakkoord heeft men expliciet opgenomen dat er in deze legislatuur, dus tot en met 2019, geen kilometerheffing komt: "Le Gouvernement ne mettra pas en œuvre de taxation au kilomètre pour les véhicules légers (voitures, motos,...)". Dan kan je ofwel wachten, ofwel vooruitgaan. De minister heeft ervoor gekozen om vooruit te gaan op het vlak van de vergroening. Er zou ondertussen een wegvignet naar Duits model kunnen worden ingevoerd, maar Duitsland is recent door de Europese Commissie in gebreke gesteld wegens die PWK-Maut. In afwachting daarvan vergroent de minister wel de jaarlijkse verkeersbelasting.

2.2. Bespreking

De Vlaamse Regering dient amendementen in over:

- de vergroening van de verkeersbelasting (amendement nr. 1. invoegen van een afdeling 12 bij hoofdstuk 10) – *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 2;
- bijstelling van de belasting op inverkeerstelling (amendement nr. 2. invoegen van een afdeling 13 bij hoofdstuk 10) – *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 2;
- enkele aanpassingen op de data van inwerkingtreding (amendement nr. 3) – *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 2.

Voor de verantwoording van die amendementen verwijzen we naar het desbetreffende document.

Ook de meerderheidsfracties dienen een aantal amendementen in:

- amendementen nr. 10 tot 25 – *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 8;
- amendementen nr. 29 tot 31 – *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 11.

Wegens de inhoud van amendement 31 wordt amendement 25 ingetrokken.

Kurt De Loor, Jan Bertels en Joris Vandenbroucke dienen de amendementen 26 en 27 in – *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 9.

Willem-Frederik Schiltz licht de amendementen van de meerderheid toe. De heer Jan Bertels die van zijn fractie.

Willem-Frederik Schiltz zegt dat amendement 29 het verdeelrecht betreft. Met het amendement wordt tegemoetgekomen aan een aantal verzuchtingen die in de voorgaande debatten over het verdeelrecht al geuit zijn. Het is niet evident om alle woonvormen en echtscheidingsvormen onder de reductie van 2,5 procent naar 1 procent onder te brengen. Er werd een versoepeling aangebracht, die erop neerkomt dat niet alleen de ex-echtgenoten, maar ook de ex-wettelijk samenwonenden kunnen profiteren van de verlaging naar 1 procent, dat voor de ex-echtgenoten niet alleen de authentieke akte van verdeling, maar ook een onderhandse akte zal volstaan en dat het voor de ex-samenwonenden volstaat dat ze één jaar wettelijk hebben samengewoond om van deze gereduceerde miserietaks te kunnen 'genieten'.

Amendement 30 is een aanpassing van de tarieven voor motorvoertuigen of de samengestelde voertuigen, bestemd voor het vervoer. Inzake het minimumtarief werd er geen expliciete uitzondering gemaakt voor het nultarief en voor de EU-tarieven die onder dat minimumtarief liggen. Het komt erop neer dat een nultarief wordt ingevoerd voor voertuigen die nu met de kilometerheffing rijden. Er was een verplichting om altijd een minimumtarief van 31,61 euro op te leggen. In het voorgestelde decreet werd dit minimumtarief er niet uitgehaald. Wagens of voertuigen die onder de minimumheffing vallen, zouden daardoor toch nog het minimumtarief erbovenop moeten betalen en dat zou een dubbele belasting zijn. Daarom wordt ook nog het minimumtarief geschrapt uit het decreet.

Amendement 31 op artikel 99, punt 9/1° en 9/2°, is vrij eenvoudig. Door verstrenging van het E-peil om in aanmerking te komen voor de vermindering van de onroerende voorheffing was een aanpassing nodig.

Voorzitter *Jan Hofkens* verduidelijkt dat het om een subamendement op amendement nummer 3, van de regering, gaat.

Willem-Frederik Schiltz vult aan dat amendement 31 een andere inwerkingtreding beoogt dan het oorspronkelijk ingediende amendement 3. Inzake de onroerende

voorheffing en de verstrenging van het energiepeil ontbraken in de oorspronkelijke tekst, in de tabel, de vergunningen aangevraagd tussen 1 januari 2013 en 31 december 2013. Er ontbrak ook het woord 'ten hoogste'. Er is geen inhoudelijke wijziging.

Na het eurovignet dat stopt op 31 maart 2016 wordt een kilometerheffing ingevoerd. Er zullen nog bezwaarschriften lopen inzake het eurovignet na 31 maart 2016 die betrekking hebben op de periode van vóór de start van het eurovignet. Dat zijn de discussies die ontstaan zijn voor de nieuwe regeling maar nog verder lopen en waarvan de inning en de finale beslissing pas na 31 maart 2016 kunnen gebeuren. Door de oorspronkelijke formulering in het ontwerp van decreet zou de wettelijke basis vervallen om die alsnog te kunnen invorderen. Daaraan wordt in dit amendement geredimeerd.

De vergroening van de verkeersbelasting beperkt zich tot de personenwagens. Daar was een tekstuele correctie nodig omdat in de weergegeven definitie sprake is van 'wegvoertuig'. In sommige artikelen was de term 'voertuig' gebruikt, terwijl dat niet hetzelfde is, dat kon slaan op elk voertuig dat onder de belasting op de inverkeerstelling valt. Daaraan wordt geredimeerd. Alleen de terminologie verandert.

Met het amendement op artikel 98/3 en 98/8 worden nog twee foutieve kruisverwijzingen rechtgezet, namelijk de verwijzing binnen de tekst naar een ander artikel 40bis.

De verkeersbelasting en kilometerheffing werden al uitgelegd. Dat is de afschaffing van de 31,16 euro minimumplicht.

De overige amendementen zijn zeer technisch van aard en leiden niet tot inhoudelijke wijzigingen. Verder verwijst de spreker dan ook naar de verantwoording bij de amendementen.

Inzake de vergroening van de verkeersfiscaliteit zouden de 10 procent leasingwagens ontsnappen aan deze regelgeving bij gebrek aan een samenwerkingsakkoord. De minister heeft al initiatieven genomen om een doorbraak te realiseren. Dat is niet zo evident. De spreker wil een voorstel van resolutie indienen om de regering op te roepen om alsnog werk te maken van een dergelijk samenwerkingsakkoord zodat men de vergroening van de fiscaliteit over het volledige wagenpark zou kunnen toepassen.

Jan Bertels vraagt naar het verschil tussen de amendementen 25 en 31 van de meerderheid. De voorzitter stelt dat het nieuwe amendement een nieuwe invoeging bevat, waardoor het amendement 25 zou vervallen. *Willem-Frederik Schiltz* vraagt *Jan Bertels* of het duidelijk is dat het wordt ingetrokken en vervangen.

Jan Bertels bevestigt dat. In verband met het amendement 29 over het verdeelrecht vraagt hij welke akte er aan de basis moet liggen opdat het verdeelrecht ook zou kunnen gelden voor de ex-wettelijk samenwonenden.

Willem-Frederik Schiltz stelt dat alle verdelingen of afstanden tussen echtgenoten zullen volstaan om te genieten van 1 procent. *Matthias Diependaele* vult aan dat het voldoende is dat mensen de wettelijke samenwoning gaan opheffen bij de gemeente. Die opmerking is eerder al terecht gemaakt. Het is nagekeken en wordt aangepast. *Minister Turtelboom* merkt op dat het een vraag was van *Bart Van Malderen* en vele andere collega's.

Jan Bertels is tevreden met de zekerheid daarover. Hij gaat over tot de toelichting van amendementen 26 en 27. Het gaat over de onrechtvaardigheid, al verschillende keren aangeklaagd in de commissie, met betrekking tot het afschaffen van de compensatie of de minderontvangsten in onroerende voorheffing voor materieel en outillage.

De algemene vergadering van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) riep nog maar eens op tot een constructief en structureel overleg met de overheden met betrekking tot maatregelen die een impact hebben op hun begrotingen en voornamelijk op de investeringsmarge. De investeringen van de lokale besturen komen zwaar in het gedrang door de maatregel die, in tegenspraak met het Belfortprincipe, zonder overleg eensklaps is genomen door de Vlaamse Regering. Niet alle gemeenten worden op eenzelfde manier getroffen. Voornamelijk gemeenten met 'industrie' op hun grondgebied worden getroffen, en andere helemaal niet. *Matthias Diependaele* wees er zelf op dat door de compensatieregeling die de Vlaamse Regering nu plant, er zelfs één gemeente is die wint bij de afschaffing, stelt *Jan Bertels*.

Aansluitend op de vraag van de VVSG wordt gevraagd om over te gaan tot structureel overleg en deze maatregel in te trekken. *Jan Bertels* haalt het voorbeeld van de gemeente Geel aan, waar een collega burgemeester is. Zij heeft nu al moeten beslissen om de opcentiemen op te trekken, om deze beslissing deels te compenseren, en moet tevens snijden in de investeringsuitgaven. Er zijn nog vele andere gemeenten waar burgemeesters en schepenen van Financiën moeten snijden in de investeringsplannen. Dat is niet goed voor de Vlaamse economie en de bouwsector.

Jan Bertels verwijst naar de brief van 48 burgemeesters van diverse politieke achtergrond, die de beslissing 'not done' noemen. Ze vinden dat de minister als een dief in de nacht middelen weghaalt bij de Vlaamse gemeenten. De gemeenten belanden in een moeilijke situatie, terwijl de Vlaamse overheid vraagt dat ze consequent meerjarenplannen maken volgens het beter bestuurlijk beleid. En nu grijpt de Vlaamse overheid opeens in. Via het amendement wil sp.a opnieuw het bedrag invoeren dat klassiek was voor de Vlaamse Regering de maatregelen nam.

Zoals dat gebruikelijk was in het verleden, heeft *Jan Bertels* ook voorzien in een stijging met 1 miljoen euro per jaar voor energiezuinige woningen. Daarin was oorspronkelijk ook voorzien in de vorige meerjarenbegroting. Met die verhoging met 47,9 miljoen euro komt men dus uit op 74,9 miljoen euro. Dat is het geld dat de minister wegneemt bij de lokale besturen (amendement 37 op de algemene uitgavenbegroting, *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 15/8). De pendant daarvan voor het programmadecreet zijn de amendementen 26 en 27, waarbij de maatregel in kwestie wordt geschrapd. Zo blijft men consequent.

Jan Bertels vraagt aan *Willem-Frederik Schiltz* over welke amendementen die het had toen hij zei te verwijzen naar zijn voorgaande toelichting over het feit dat er voldoende verband is met de begroting. Gaat dat dan over de amendementen 10 tot en met 25? Als hij het goed heeft begrepen, is er ondertussen nog een amendement weggevallen. *Jan Bertels* wil weten wat die band met de begroting voor al die amendementen is.

Matthias Diependaele vindt dat *Jan Bertels* moet zeggen waarom hij meent dat die er niet is.

Willem-Frederik Schiltz stelt dat de tekst van de amendementen voldoende duidelijk is om de band met de begroting aan te tonen.

Jan Bertels stelt dat Willem-Frederik Schiltz in zijn eigen amendement schrijft dat de afhandeling van lopende bezwaarschriften een impact kan hebben op de begroting, maar dat die van beperkte aard is. Hij wil concreet weten wat de hoogdringendheid is van iets dat op 1 april 2016 in werking moet treden. *Matthias Diependaele* antwoordt dat eigenaars van vrachtwagens die ondertussen een eurovignet voor een jaar hebben gekocht, nadien een deel zouden kunnen teruggeëisen, en dat teruggeëiste bedrag heeft een effect op de begroting, want de Vlaamse overheid zal dat moeten terugbetalen. Het lijkt hem betrekkelijk minimaal, maar men zal dat wel moeten betalen.

Willem-Frederik Schiltz voegt daaraan toe dat, als men vindt dat dit nu niet via een amendement moet worden aangepast, er daarover een nieuw decreet moet komen. Dat zou niet op tijd rond geraken tegen het moment van inwerkingtreding, en dan maakt men er helemaal een zootje van.

Matthias Diependaele merkt op dat Jan Bertels dat dan aan de sector moet gaan uitleggen.

Jan Bertels repliceert dat hij gewoon wou weten wat die band was, aangezien men zelf zei dat die beperkt is. Hij heeft nu die uitleg gekregen.

Willem-Frederik Schiltz antwoordt dat dit beperkt is, maar dat er dan nog altijd een band is.

2.3. Stemming

De regeringsamendementen (nrs. 1 tot en met 3) en de amendementen van de meerderheidsfracties (nrs. 10 tot en met 24 en 29 tot en met 31), waarbij er een aantal subamendementen op de regeringsamendementen zijn, worden aangenomen met 8 stemmen voor bij 3 onthoudingen.

Amendementen 26 en 27 van de sp.a-fractie worden verworpen met 3 stemmen voor en 8 stemmen tegen.

Björn Rzoska vraagt een tweede lezing conform artikel 75 van het Reglement.

3. Tweede lezing van de in eerste lezing aangenomen artikelen

Conform het reglement wordt de tweede lezing gehouden op 10 december 2015.

Volgens *Björn Rzoska* is bij een aantal artikelen de band met de begroting wel wat zoek. Bij sommige aangenomen amendementen die een heel technische materie bevatten, staat in de verantwoording een standaardzinnetje. Zo staat onder amendement 24 tot toevoeging van een afdeling 12 aan hoofdstuk 10: "De band met de begroting bestaat erin dat er geen onterechte aangiftes kunnen gebeuren voor deze categorie waardoor ook geen onterechte aanslagen kunnen worden verstuurd."

Björn Rzoska begrijpt dat die zaken moeten worden geregeld, maar dit komt heel slordig over. Het is moeilijk om hier de band met de begroting aan te tonen. Voor het parlement is het ook niet evident om nog te weten wat nu wel of niet wordt gewijzigd. Bij sommige amendementen is de band met de begroting duidelijk, maar bij de meeste gaat het over technische correcties.

Jan Bertels heeft in de vorige vergadering op 9 december 2015 ook al een vraag gesteld over de band met de begroting. Bij het ene amendement stond een andere zinsnede dan bij het andere. Vandaag heeft hij een vraag over de datum van inwerkingtreding van artikel 92/1 (ingevoegd door amendement 29) over het

verdeelrecht. Hoofdstuk 11, artikel 99, van de tekst van de in eerste lezing aangenomen artikelen bepaalt dat het decreet in werking treedt op 1 januari 2016, behalve voor de afwijkingen die worden opgesomd in de verschillende amendementen of subamendementen. Voor artikel 92/1 is er niet voorzien in zulke afwijking.

Iedereen was tevreden met de wijzigingen die in het verdeelrecht zijn doorgevoerd bij de aanpassing van de begroting 2015 omwille van het gelijkheidsbeginsel en de rechtszekerheid. Het gaat hier over een fiscaal voordeel. Fiscaliteit werkt niet retroactief maar een fiscaal voordeel wel. Jan Bertels vraagt zich af waarom de minister niet opteert voor de inwerkingtreding op 1 januari 2015, waardoor er geen leemte is van een jaar die moeilijk te verdedigen is vanuit het rechtvaardigheids- en gelijkheidsbeginsel. Aangezien het begrotingseffect niet te groot zal zijn, lijkt het Jan Bertels niet meer dan normaal om dit gelijk te trekken. Hij vraagt zich af welke juridisch-technische verklaring de minister aan het Grondwettelijk Hof kan geven voor die leemte van een jaar tijd, waarbij men het fiscaal voordeel wel krijgt in 2016 maar niet in exact dezelfde situatie in 2015. Wanneer die verklaring hem niet kan overtuigen, overweegt hij een amendement in te dienen.

Willem-Frederik Schiltz is blij dat Jan Bertels tot inzicht is gekomen en de meerderheid steunt in het afbouwen van de miserietaks. Het is alleen niet zo evident om de verruiming van de afbouw die in het amendement is voorgesteld, retroactief toe te passen. Dat zou voor een aantal jaren moeten kunnen, tot op het moment dat die taks is ingevoerd. Het is moeilijk om daar nu nog op in te gaan: het aantal dossiers dat op die manier zou moeten worden heropend, is gigantisch. Ook bij een inwerkingtreding op 1 januari 2016, vallen de overeenkomsten die voordien zijn gesloten, daaronder. Ook overeenkomsten met een optiebeding die worden vervuld na 1 januari 2016, vallen onder die nieuwe verlaging.

Jan Bertels benadrukt dat zijn partij bij de aanpassing van de begroting 2015 de rechtzetting al heeft ondersteund. Bij de discussie over een voorstel van decreet van Bart Van Malderen en Michèle Hostekint was er inhoudelijk eensgezindheid met betrekking tot de maatregel. Bij de juridisch-technische argumentatie van Willem-Frederik Schiltz maakt hij de bedenking dat er nog een groter probleem wordt gecreëerd door het inlassen van een extra verschil van 1 jaar voor de betrokkenen. Hij vraagt de minister over hoeveel dossiers het zou gaan. Voor een fiscaal voordeel is dat volgens hem geen onoverkomelijke administratieve hindernis.

Matthias Diependaele stelt zich op juridisch glad ijs te begeven en spreekt zich dus uit onder voorbehoud. Artikel 92/1 is ingevoegd om de volgende reden. Gehuwden scheiden altijd met een authentieke akte terwijl wettelijk samenwonenden dat konden zonder authentieke akte. Als het bij wettelijk samenwonenden ging om de verdeling van onroerende goederen, dan werd dat ook gedaan met een authentieke akte bij de notaris. Als ze dus onroerende goederen verdelen, doen ze dat wel aan 1 procent. De discussie nu gaat dus enkel om wettelijke samenwonenden die roerende goederen verdelen, en dat aantal is minimaal. Inhoudelijk kan de opmerking van Jan Bertels correct zijn, maar Matthias Diependaele wil wel weten of het juridisch correct is om die aanpassing te doen.

Jan Bertels antwoordt dat de analyse van Matthias Diependaele correct is en dat het maar gaat om een beperkt aantal dossiers. *Willem-Frederik Schiltz* beaamt dat het waarschijnlijk om heel weinig dossiers gaat die kunnen genieten van het bijkomende voordeel, maar alle dossiers moeten daarvoor wel doorgenomen worden. Voor een heel klein voordeel betekent dit een enorme administratieve

last. *Matthias Diependaele* wijst erop dat er misschien ook al heel wat dossiers afgesloten zullen zijn.

Björn Rzoska ziet het probleem niet om retroactiviteit in te voeren als het toch maar gaat om een beperkt aantal dossiers.

Jan Bertels vindt het aantal dossiers een overroepen argument. Hij wijst op het risico op procedures bij het Grondwettelijk Hof als dit niet geldt vanaf 2015 en pleit ervoor om die retroactiviteit in te voeren.

Willem-Frederik Schiltz wijst op het verschil tussen de wettelijk en feitelijk samenwonenden. In dezen gaat het enkel over de wettelijk samenwonenden. Tegen mensen die wettelijk samenwoonden, uit elkaar gingen en ervoor kozen om zeker en vast onder de 1 procentregel te vallen en de verdeling bijgevolg te regelen via een authentieke akte, zouden we nu moeten zeggen dat ze al die moeite en kosten voor niets hebben gedaan.

Minister *Annemie Turtelboom* weet niet over hoeveel dossiers het exact gaat. Ze voelt wat voor de argumentatie van Jan Bertels, maar is te onzeker op juridisch vlak om dit vandaag al te laten goedkeuren. Ze wil hierop tussen nu en de plenaire zitting een beter zicht krijgen. Wat haar betreft, kan de sp.a-fractie dan in de plenaire vergadering een amendement indienen.

Matthias Diependaele waarschuwt dat er dan nog andere problemen kunnen opduiken. Sp.a en Groen kunnen zich dan bijvoorbeeld wel correct opstellen, maar daarom hoeft het Vlaams Belang dat nog niet te doen.

Jos Lantmeeters wil het probleem nog even kort schetsen. Het gaat enkel en alleen om mensen die wettelijk samenwoonden, die geen onroerend goed hadden en daarna vrijwillig naar de registratie zijn gegaan. Dat gaat om heel weinig gevallen. In de praktijk heeft het zich misschien nog niet voorgedaan. Het is pas naar boven gekomen tijdens een studiedag. Het is in de commissie ook maar ter sprake gekomen naar aanleiding van een theoretische beschouwing in een artikel in *De Tijd*.

De spreker wijst er ook op dat het geen juridische maar een politieke beslissing is en dat men er dus niet mee naar het Grondwettelijk Hof kan stappen. Het was vorig jaar de bedoeling om die mensen aan 1 procent te laten verdelen. Jos Lantmeeters geeft toe dat er een materiële vergissing in het decreet is geslopen en dat men die wil rechtzetten. Men moet dat dan ook retroactief kunnen remediëren.

Jan Bertels is het eens met Jos Lantmeeters. Om de vrees van Matthias Diependaele weg te nemen, dient hij meteen een amendement in (amendement nr. 32, *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 544/13). Dan kan de meerderheid daar nog over beslissen.

Matthias Diependaele stelt voor om er dan ook meteen over te stemmen. De minister kan het dan eens bekijken, in alle openheid ten aanzien van iedereen in de commissie, want het is iets dat iedereen opgelost wil zien. Het staat de oppositie dan nog altijd vrij om amendementen in te dienen in de plenaire vergadering.

Minister *Turtelboom* bevestigt dat het geen ideologisch verhaal is. Inhoudelijk heeft ze er geen probleem mee. Haar enige bezorgdheid is of men daarmee geen juridische poort opent die men niet wil openen. Ze vraagt een schorsing van de vergadering om te kunnen nagaan of het amendement juridische problemen kan teweegbrengen.

Na overleg suggereert de minister om te bekijken op welke manier een en ander technisch kan worden verfijnd, om te vermijden dat het ook gaat over dossiers van vele jaren terug. Maar het wordt wel moeilijk om dat nog tijdens deze vergadering te regelen. Als de technische oplossing gevonden is, kan nadien een voorstel van decreet worden ingediend om een en ander te regelen. Dat moet volgens haar kunnen, aangezien iedereen het inhoudelijk eens is.

Jan Bertels gaat akkoord met het voorstel van de minister en trekt bijgevolg zijn amendement weer in. Als voorwaarde stelt hij dat hij van de minister en de collega's van de meerderheid de garantie krijgt dat er wordt gezocht naar een juridisch-technische oplossing en dat sp.a het voorstel van decreet als eerste mag indienen. Jan Bertels beseft dat hij niet méér kan dan vragen dat die garantie in het verslag wordt opgenomen.

Minister Turtelboom erkent dat Jan Bertels op het idee is gekomen, maar alleszins zijn het de leden van het parlement die daarover moeten beslissen. De vraag is in elk geval legitiem en de minister zegt Jan Bertels de medewerking van haar kabinet toe voor de technische uitwerking van het voorstel van decreet. Het moet voor het parlement vooral duidelijk zijn dat het gaat om wie vanaf 1 januari 2015 uit elkaar is gegaan, en dat het dus niet gaat om de verdelingen die al tien of twintig jaar oud zijn. Daar moet nu een juridisch-technische oplossing voor worden gezocht. De remediëring kan er komen door middel van een voorstel van decreet, maar dat moet dan wel in wetgevend opzicht zuiver zijn.

Matthias Diependaele zegt dat indien het mogelijk, nodig en wenselijk is, hij er geen enkel probleem mee heeft. Maar het voorstel moet wel eerst goed nagekeken worden. Hij vindt het goed gespeeld dat Jan Bertels een beroep mag doen op de diensten van het kabinet van minister Turtelboom om zijn voorstel van decreet te schrijven.

Jan Bertels zegt dat hij had voorgesteld om het samen met Jos Lantmeeters te schrijven. Hij vindt het echter geen probleem als de diensten van minister Turtelboom zich aanbieden. Jan Bertels benadrukt dat hij dit constructief wil behandelen. Maar hij vraagt wat Matthias Diependaele met 'wenselijk' bedoelt. Als de wenselijkheid in vraag wordt gesteld, zou hij dat wel nu graag horen. Hij is van oordeel dat datgene wat allen bedoelen, juridisch-technisch kan worden afgebakend.

Matthias Diependaele waarschuwt dat men soms door een oplossing grotere problemen kan creëren. Mocht dat in juridisch opzicht het geval zijn, dan is dat niet wenselijk. Hij zegt gewoon een slag om de arm te willen houden. Dat is bij juristen altijd nodig.

De *voorzitter* stelt dat het niet om een bindend contract gaat, maar om een gentlemen's agreement. Hij gaat ervan uit dat de vraag van Jan Bertels en de antwoorden daarop goed genotuleerd en heel duidelijk zijn, en dat het debat erover kan worden afgerond. Hij vindt niet dat de praktische afspraken over de verdere gang van zaken tijdens de lopende commissievergadering moeten worden gemaakt.

4. Eindstemming

De aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting toegewezen bepalingen van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 worden ten slotte aangenomen met 10 stemmen voor en 2 stemmen tegen.

De tekst die door de commissie werd aangenomen is terug te vinden in de gecoördineerde versie *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 544/22.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Jan BERTELS
Lieve MAES,
verslaggevers